

Sahib ve Başmuharriri
SİRET BAYAR

Memleket menafine aid yazılara
sayfalarımız açıktır.
Basılmayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 885

29 Mart 1938

SALI

Sayısı 100 Paradır.

Onbirinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Uzak Şark Harbi

Çin kıtaları bütün cephe- lerde ilerliyorlar

Ankara 28 A. A. —
Honkoydan bildiril-
diğine göre Çin kı-
taatı Tien çin Pan-
kav demir yolu cep-
hesindeki Japon ku-

vyetlerini tam bir
hezimete uğratmış-
lardır. Ve bütün
cephelerde ilerle-
mektedirler.

Fıkra

Olmakta Olan!..

Bir günde bir şehirde
hemen hemen 1500 ölüm!
İsterseniz, parisli komü-
nistlerin fikrinde olabilirsiniz:

— Alman olarak yaşa-
mağı, Fransız olarak öl-
meğe tercih ederim.

Yahud Malta'daki meş-
hur osmanlı edibinin ahla-
kında bulunamam:

— Zelilce yaşamağı,
şerefle ölmeğe tercih ede-
rim.

Barselondaki Fransız
konsolusu gibi, rahatça,
ve hiç bir çeşid İspanyol
olmadığınıza şükrederek
bir kahvede oturmaktan
gayri bir şey yapmazsanız
dahi boştur: Havadan ö-
lümle, yabancı olduğu-
nuz milletlerin boğuşması-
na kurban gidebilirsiniz.

Açık şehirlerin, kadın,
çocuk, yaralı ve hastala-
rın lehine feryad edenle-
rin insani duygularını tak-
dir etmemek doğru degil-
dir. Fakat yeni asrın ta-
arruz silâhı düşmanı ta-
katten düşürmek için ne
yapabiliyorsa, kırtası inan-
calarla onun önüne geçi-
lebileceğini beklemek da-
ha fazla yanlıştır.

Düşman - denizden ge-
lecekse tuzlu suyu, kara-

dan gelecekse toprağı,
havadan gelecekse mavi
gökü kapamağa bak-
mah! Denizaltı muharebe-
sini menetmek isteyenle-
rin:

— Lütfen bana deniz
üstünden hücum ediniz!

Tarzındaki ricalarının
ne kadar fayda verdiğini
büyük harpten beri görüp
durmaktayız.

En kahramanca harbin
göğüs göğüse bıçak kav-
gaşı olduğunu söyleyenler
haksız değildirlir. Hatta
vaktiyle, iki kumandanın
iki millet arasındaki har-
bın taliini kendi şahsi dü-
ello neticesine bağladıkla-
rı da olmuştur.

Şimdi belki de bir arı
hücumunu reddedemiye-
cek olan beyaz esvablı,
solğun benizli kimyağır-
nice vücut ve ruh kuman-
danlarını yere sermekte-
dir. Bıçağa bıçak, süngüye
süngü, kanad'a kanad,
gaza gaz! cisim cisme, ya-
hud zekâ zekâya! Kollektif
emniyet tedbiri bulunc-
ya kadar, umumî kaide-
ye tabi olmaktan gayri
elden ne gelebilir?

Ulus - Fatay

Suriye

Dahiliye Nazırı
İstifasını geri aldı

Şamdan bildirildi-
ğine göre Suriye da-
hiliye nazırı B. Ca-
biri ancak kabine-
de değişiklik yapıl-
ması şartıyla istifa-
sını geri almıştır.

Reisi cümhur ka-
binede değişikliğin
yapılacağını vait et-
miş ve müstakbel
kabine yedi azadan
teşekkül edeceğini
söylemiştir.

Kaymakamlar Arasında değişiklik yapılacak

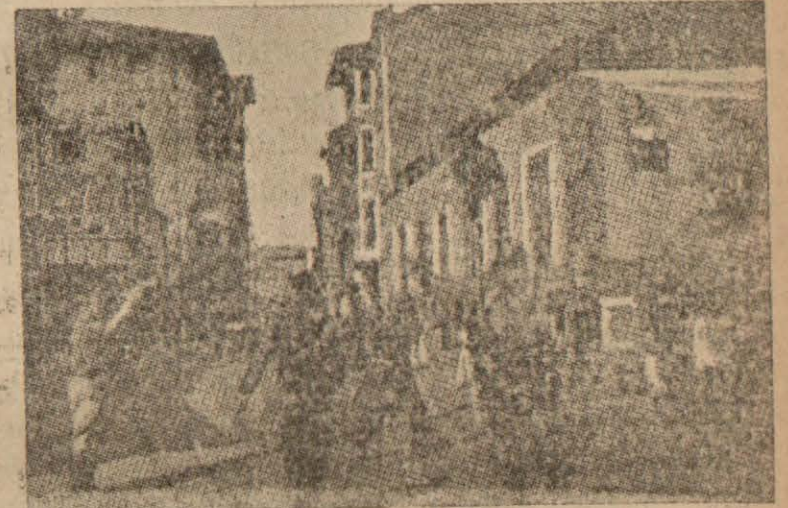
Dahiliye vekâleti
kaymakamlar ara-
sında nakil ve beca-
yişler yapmağa ka-
rar vermiştir.

İzmir Fuarı Hazırlıkları

Başbakanlık 1938
yılı İzmir Fuarı iş-
tirâk hazırlıkları-
nın ne sâthada ol-
duğunu bildirilme-
sini bakaulıklardan
istemmiştir.

Frankocuların İleri Hareketleri devam ediyor

Frankist kuvvetlerle birlik-
te çarpışan İtalyanlar bir
çok ölü ve yaralı verdiler

Madridten Bir Görünüş

Ankara 28 A.A —
İspanyada frankist
lerin taarruzları ve
ileri hareketleri de-
vam etmektedir.

Aragoç cephesin-
de taarruza iştirâk
etmiş olan ve halen
Frankist kuvvetle-

riyle birlikte aynı
safta çarpışan İtal-
yanlar dokuz mart-
tan beri yirmi do-
kuzu subay olmak
üzere 282 ölü ve 123
subay olmak üzere
1472 yaralı vermiş-
lerdir.

Kızılay Genel Merkezinin Kütahyada evleri yanan vatandaşlara yardımı

Ankara 28 A. A. —
Kızılay genel mer-
kezi Kütahyanın
Emed kaza merke-

zinde evleri yanan
vatandaşlara altı
yüz lira yardımda
bulunmuştur.

ORTAOKUL SAYFAMIZ
Gelecek hafta çok zengin
yazılarla intişar edecektir.

HAYAT VE KÂİNAT

Yazan: Sedad Yesüney

— 27 —

Şu halde derhal hü-kûm edebilirizki her renk yalnız bir renkten teşekkül etmiştir basittir. Yani başka her hangi bir dalğa ile karışmış değildir. Tabii dalğa uzunlukları 0,35 mikron ile 0,75 mikrondan daha küçük ve büyük bir çok dalğalar vardır. Fakat göz bunları kabul edecek bir ya-pılışa malik değildir.

Mevzu bu alana geldikten sonra birde cisimlerde gördüğümüz renklerin ne gibi sebeplerden iberi geldiğini araştıralım. Hakikatte ortada renk diye hiç bir şey mevcut değildir. Bunun en güzel misalını karanlık bir odaya girdiğimiz vakit hiç bir şey görmemek suretile anhyabiliriz. Eğer hakikaten renk diye bir şey olsa idi karanlıkta dahi onu görmemiz lâzım gelirdi.

Biraz yukarıda güneşten bize gelen ve beyaz ziya adını alan ziya demetinin birbirinden farklı bir çok dalğa uzunluklarına malik dalgalardan müteşekkil olduğunu gördük. İşte bu dalgaların her birisi renk diyebileceğimiz birer tezahür gösterirler.

Cisimler ziyayı geçirip geçirmediğine göre esash olarak iki kısma ayrılır: Ziyayı geçirenler, ziyayı geçirmiyenler.

Ziya her hangi bir cisme çarptığı vakit ya kısmen veya tamamen o cisim tarafından emilir. Eğer tamamen emilirse o cisim siyah görülür. Kısmen esmer ise bu sefer emilmiyen kısımlar geriye kalarak aksederek gözümüze gelir. İşte gözümüze gelen bu akseden ziya bize renk halinde görülür. Meselâ yeşil kaplı bir kitap düşünelim. Bu abin yeşil görülmesi de-

mek üzerine gelen beyaz ziya içindeki renklerden yeşil olanlardan başka hepisini emiyor, akseden yeşil de gözümüze gelerek kabi bize hususî bir renk altında gösteriyor.

Her hangi bir cismin ısınabilmesi için beyaz ziyayı emmesi lâzımdır. Emilen ışık ne kadar kırmızıya yakın ve ısınma o kadar fazla ne kadar uzak ise o kadar azdır. Bunun sebebi de aşikârdır. Çünkü hararet dalğaları kırmızıya yakındır?

Şeffaf cisimler kendilerine gelen bütün ziyayı aksettirip, geçirdikleri için hiç ısınmazlar. Çünkü; emilme yoktur. Bunun en güzel misalını camlarda görüyoruz. Cam uzun müddet güneşin altında kaldığı halde en küçük bir hararet çoğalması göstermez. Buna mukabil aynı cam arkasında olan her hangi bir perde ısınır. Çünkü camdan olduğu gibi geçen hararete perdenin içinde kalarak bulunduğu yeri ısıtmak mecburiyetinde kalmıştır.

Şu halde hülâsa olarak derizki bir cisim hangi rengi aksettirirse o renk altında görülür.

— Sonu Var —

BU GÜNKÜ POSTALAR

Bu gün sabah saat (10) da Kızıltepe, Derik, 12 de Nusaybin ve 13 te Diyarbakır postaları gelecek 18 de Tren postası gidecektir.

Bu gece gidecek Tren ekisprestir.

Seçme Haberler

Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi

Ankarada yapılması kararlaştırılmış bulunan Dil, Tarih ve Coğrafya fakültesinin binası inşasına başlanmıştır.

Gümrük Resmi indirildi

Umumî ithalat rejimini kararnamesine bağlı üç sayılı listenin 377 A. B. C. ve 378 B. C. D. pozisyonlarına ait gümrük resimleri bu kararname ile artırılmıştır. Vekiller hey'etince ittihaz edilen yeni bir kararname ile bu pozisyonlara giren eşyadan alınmakta olan rasimler yeniden muhtelif nisbetlerde indirilmiştir. Adı geçen pozisyonlar pamuklu mensucata ait bulunmaktadır. Pamuklu mensucat fiyatları, yeni kararnameye göre inecektir.

İngiliz Ordusunda Noksanlık

Avam kamarasında hükümet tarafından verilen iza-hata göre kara ordusundaki subay ve asker mevcudundaki noksan 23 bin kişi raddesindedir.

Atatürk Lisesi

Ankarada inşa edilecek Atatürk lisesi ile orta mektebin plânları güzel sanatlar akademisinde tetkik edilmeğe başlanmıştır. Atatürk lisesi 1500 talebe alacak büyüklükte olacak, 200 yataklık pansiyonu bulunacaktır. Ortamektepler 750 şer talebe alacaktır. Lise binası 600 bin, ortamektepler de 300 bin liraya çıkarılacaktır. Orta mekteplerden Hamam önünde yapılacak olanı önümüzdeki ders yılına yetiştirilecektir. Şimdi Ankara lisesinin bulunduğu arsaya tıp fakültesi yapılacaktır.

Belgrad Üniversitesinde Arbede

Geçen gün öğle zamanı yugoslavya üniversitesinde on ilâ onbeş talebeden mürekkepiki gurup arasında bir arbede olmuştur. Bu guruplardan biri Liyetiç'in taraftarlarından diğeri de sol cenahtan mürekkeptir. Talebelerden biri hafif surette yaralanmıştır.

Garib Vak'alar

Asırlık bir kadın 103 Torun Bıraktı

Kilis Tüccarlarından Eyüp Gökçe İmamın annesi Hatice, 109 yaşında olduğu halde ölmüştür. Bir asırdan fazla yaşıyan bu kadının hususiyetlerinden biri, ömrü müddetince acı ve ekşi bir şey yememiş olması; işittiğini unutmayacak bir hâfizaya malik oluşu, değeri de yaşıyan 8 evlât ve 103 torun bırakmış olmasıdır.

Hatice'nin birinci oğlu ömerden ikisi erkek olmak üzere 7, birinci kızı Sittiden yedisi erkek olmak üzere 10, ikinci kızı Zahideden on beşi erkek olarak 31, üçüncü kızı Mahiden on biri erkek olmak üzere 21, dördüncü kızı Şakireden beşi erkek olmak üzere 6, beşinci kızı Belkisten dokuzu erkek olmak üzere 11, altıncı kızı Şefikadan altısı erkek olmak üzere 8, ikinci ve son oğlu Eyüpten de altısı erkek olmak üzere 9, ki ceman 103 torunu dünyaya gelmiştir.

23 Nisan

Çocuk Haftasının başlangıcıdır

Kayseri bez Fabrikası İnkişafı

Beş yıllık endüstri programımızın en ehemmiyetli başarılarından birini teşkil eden Kayseri bez fabrikası, çalışmaya başladığı yıldanberi kuvvetli bir tekâmül içinde faaliyet ve radımanını artırmakta devam devam ediyor.

32,500 iğle yalnız Türkiye pamuklu kiyenin değil, yakın şarkın da en büyük pamuklu ünitesi olan Kayseri Bez fabrikası 1936 da 3,766,325 kilo pamuk satın almışken ham pamuk mübayaasını geçen sene 4,246,830 kiloya çıkarmıştır. Bu pamuklar fabrikaya geçen sene içinde vasatı 45 kuruştan mal olmuştur.

171,000 iğden ibaret olan Türkiye pamuklu endüstrisinin gece gündüz çalışmak suretiyle senelik pamuk sarfiyatı ancak 17 milyon kiloya baliğ olduğu göz önünde tutulursa, tek başına Kayseri Fabrikasının millî fabrikalar pamuk ihtilâkının dörtte birini teşkil ettiği farkedilir.

1936 yılında yalnız 1,910,850 metre sipariş almış olan Kayseri fabrikası 1937 senesi içinde devletten ve piyasadan müştereken 32 milyon metre bez siparişi almıştır. Aradaki nisbet farkı tebarüz ettirmeye hacet bırakmıyacak kadar açıktır. İşçilerin teknik kabiliyetlerinin artmasıyla fabrikanın randımanı da yükselmiş ve bu sayede iplik imalatı 1936 da 2,726,390 kilodan 1937 de % 10 artarak 3,215,997 kiloya ve bez imalatı % 10 artarak 18,353,576 metreden 20,224,947 metreye yükselmiştir. Bütün işlerle geceli gündüzlü faaliyette bulunan Kayseri fabrikasının umum imalatı bu suretle bir sene içinde 5.195,850 kilodan 6,078,000 kiloya çıkmıştır.

1937 senesinde vasatı olarak 2452 işçi 765,000 saatlik iş çıkarmışlardır. Fabrika mamullerinin satışları da aynı yükseliş seyrini takip ederek 1937

de bir sene öncesine nazaran % 35 artmıştır.

Fabrika imalatının standad tiplere inhisar ettirilmesi ve bu tiplerin alıcılar tarafından tecrübe ile galite ve kıymetlerinin benzeri mallardan yüksek olduğunun anlaşılmış olması Kayseri mamüllerine karşı rağbeti çok artırmıştır. Fabrika mallarının fiyatları ecnebi bezlerinin ithal fiyatlarına göre hesap edilmiş olduğundan bu sene fazla miktarda yapılan ithalat Kayseri fabrikasının mamülleri üzerinde makûs bir tesir yapmamıştır. 1937 yılında G. İ. R. rejiminin tatbikine ve himayeyi artırıcı mahiyette bir değişiklik olmamasına rağmen satışların bu kadar ehemmiyetli nisbette artmış olması, fabrika mamulâtının müstehlikler arasında ne kadar büyük bir itibar ve itimada mazhar olduğuna en açık delildir.

Mardin Defterdarlığından:

1— (44319) lira (54) kuruşluk bedeli keşifli Midyat kazası hükümet konağının 837 malı yılı zarfında tamam olarak inşa edilmek üzere keşif bedeli olan 44319 lira 54 kuruş üzerinden 16/3/938 gününden itibaren 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muvakat teminat miktarı (3323) lira (96) kuruştur.

3 — bu işe ait fenni şartname, keşifname, model ve proje gibi evrakı müsbite bedelsiz olarak Mardin defterdarlığına nafia dairelerinden aranacaktır.

4 — isteklilerin Mimar veya mühendis olmaları veya resmi ceride ile ilân olunan talimatnamede yazılı ehliyet vesikalarını ibraz etmeleri şarttır.

5 — Mezkûr inşaat için Maliye vekâletinden gönderilen (39750) liralık tahsisatın asıl bedeli keşif olan (44319) lira 54 kuruşa iblağ edilmediği takdirde sözü geçen keşifnamenin

Mardin Vilâyet daimî Encümeninden

1 — Eksiltmeye Konulan iş:

Mardin Diyarbakır yolunun 67+400 üncü kilometrosunda Şeyhan civarındaki muvakkat köprü yerine yeniden yapılacak olan 6.00 metre açıklığındaki betonarme köprü inşaatıdır. Keşif bedeli (2274) liradır

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavelename

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi

D — Fenni şartname

E — Keşif rayiç cedvelleriyle projeleri

İstiyenler bu şartname ve evrakı vilâyet Encümeni ile Mardin Nafia dairesinde göre bilirler.

3 — Eksiltme 23.3-938 tarihinden 11.4.838 tarihine kadar Çarşamba günü saat 12 de Mardin Vilâyeti hükümet binası içindeki Vilâyet daimi encümenince yapılacaktır.

4 — Eksiltme: açık eksiltme suretile yapılacaktır.

tır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (171) liralık muvakkat teminatı vermiş olması ve işin ehli olduğuna ve mali vaziyetle aid belgeleri göstermesi ve 1/Temmuz 937 tarih ve 3645 sayılı resmî gazete ile ilân olunan müteahhidlik vesikasını ibraz etmesi şarttır.

6 — Teklif mektupları ve müracaatlar 3 üncü maddede yazılı saatte bir saat evveline kadar Vilâyet Daimi Encümeni dairesine getirilerek Encümen Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek Mektuplar ve müracaatların nihayet 3 üncü maddede yazılı saatte kadar gelmiş olması ve dış tarafın mühür mumu ile iyice kapadılmış olması lâzımdır. Postada olacak geçikmeler kabul edilmez.

Mardin Tapu dairesinden

Evkafı mazbutadan Şehidiye, Kasım Halveti, Mahmut Türki, Haremeyn Camii Kebir, Hamzei Kebir, Hamzei Sağır, Hatuniye, Hacı Baba Tekyesi Sultan İsa, Necmeddin Gazi, Kasım Padişah, Selsal, Urkulu, Zerrar, Sittirahime, Şaban ağa. Almas Hatun, ensari İbrahim, Şeyh Mehmet Tüfeyli, Şeyh Abban Mehmet ve Ahmo, Melek Mahmut vakıflarından Savur kapu ve Medrese ve Latifiye ve Tekke ve Şehidiye, Camii kebir, Kölesiyan, ve Şeyullah mahlalarile marangozlar ve attarlar ve Kasaplar ve birinci cadde ve Zahir ve Kazançılar ve Meydan başı ve Şadul ve Zerrar ve bağgarrar ve Fahriye mevkileri ile Tuhop ve Kabele ve Rişmil köylerinde vaki hane, dükkân: Arsa, bağ ve bağçalar senetsiz tasarruattan vakıfların evkafın şahsiyeti manevisi namına tapuya bağlanacağından gazetenin çıktığı günün ferdasından itibaren onuncu günü saat beş ten sonra mütemadiyen memuri keşif ve tahkikata gideceğinden alakadarların evrakı müsbetelerile mahaline gidecek memura müracaatları ilân olunur.

PIYASA

Cinsi	Kilosu	
	Kr.	Sn.
Buğday	4	
Arpa	3	50
Un (Bir çuval)	650	
Darı	3	
Nohut	3	50
Mercimek	3	50
Pirinç	19	
Sade Yağ	90	
Tere yağı	80	
Zeytin yağı	60	
Yün	40	
Deri	35	
Badem	18	
Badem içi	85	
Ceviz	15	
Ceviz içi	35	
Mahlep	25	
Mazi	16	
Kesme Şeker	35	
Toz şeker	32	
Kahve	130	
Sabun	50	
Çay	310	
Kuru üzüm	20	
Pekmez	20	
Bal	40	
Pestil	30	
Suçuk	40	

ULUS SESİ

ABONE ve İLÂN Şartları

Abone Şartları

Aylığı	Türkiye için	
	Kuruş	Haric
Üç Aylığı	300	
Altı Aylığı	450	800
Seneligi	800	1500

İLÂN ŞARTLARI

İlânın beher satırından (10) Kuruş alınır.

İlân neşrinden mesuliyet kabul edilmez.

Günü geçen nushalar (10) kuruştur.

Yurtdaş!

Yiyeceğin, geyeceğin velhasıl her şeyin yerlisini kullanmayı yeni içtimâî ahlâk emreder.

İDAREHANESİ
Eski Halkevi Binası Hususi Daire
Telgraf Adresi
Mardinde "Ulus Sesi,"

MARDİN'DE ULUS SESİ

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri
Direktörü
M. Siret Bayar
Basıldığı yer: (ULUS SESİ) Basımevi

Doktor - Operator
Saim Kesen

Ameliyatlarını mutedil şeraitle
yapmağa başlamıştır

PAZARTESİ ve CUMA GUNLERİ
fukaralara meccanen bakmaktadır

Adres: Postahane yanında, Park karşısında

AİLE DOKTORU

Her Ailenin Sıhhati ile
alakadar olan çok güzel
bir eserdir.
Matbaamızdan arayınız.

MODEL
Aylık Moda
mecmuası

9 numaralı İkincikânanı
sayısı çıktı

Bütün Bayanlara ve
kadın terzilerine tav-
siye ederiz.

Diş Hekimi

Hilmi Kıymaz

Birinci cadde Ticaret
odası karşısındaki

Hususi muayenehane-
sinde her gün saat
2 den 18 e kadar has
talarımı kabul eder.

MODERN

TÜRKİYE

MECMUASININ

3 üncü sayısı çıktı

Nushası 15 kuruştur

Gazete müvezzilerinden arayınız

halis Morina Balık Yağları

Büyük şişesi 60 kuruş

Satış Yeri: **Abdo Teppo**
Mardia Birinci cadde No. 165

MUHSİN TEVFIK

Her çeşit Gramofon plak ve
malzemeleri satıcısı

Tenzilatlı satışlara başlamıştır

Güven Tecimevi

Gaz, Benzin, makina yağları,
Mişlen otomobil lastiklerinin

Toptan ve Perakende

EN UCUZ SATIŞ YERİDİR

ELMAS MAKAS

C. Yavuz

Kadın Terzisi

Birinci cadde Singer acentesi yanında

Dikişlerin güzelliği ve ucuzluğu ile

Rekor kırmıştır

Beğenilmeyen malların parasını
derhal öder

Bir dafa tecrübe bunu ispat eder

MARDİN'DE ULUS SESİ Basımevi

Doğu İllerinin en modern bir BASİMEVİDİR

Her nevi Defter, Çek, Bono, Makbuz, Kâğıt başlıkları
Kartvizit, Davetiye kartları, Duvar Afişleri, Sinema
ve Tiyatro Biletleri çok güzel bir şekilde basılır ve
kısa bir müddet içinde teslim edilir.

**Yeni getirttiğimiz fantazi, kütük harflarla çok
şık reçete kâğıdı basılır.**

Verilecek siparişler, gönderilecek paralar Mardinde (Ulus Sesi)
Basımevi) İdare müdürlüğü namına gönderilmelidir.

Dışarıdan gönderilecek sipariş nümunelerinin okunaklı bir
surette yazılmasını sayın müşterilerimizden dileriz.

YÜZDE 20 TENZİLATLA

Ucuz kitap

Satışları Başladı

Satış Yeri

**Ulus Sesi Basımevinde gazete
ve kitap bayii Cemal Işınay**